

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 111/11
V Lucemburku dne 13. října 2011

Rozsudek ve věci C-83/10
Aurora Sousa Rodríguez a další v. Air France SA

V případě zrušení letu se mohou cestující za určitých podmínek navíc k náhradě za způsobenou hmotnou škodu domáhat i náhrady nehmotné újmy

Kromě toho může cestující požadovat náhrady stanovené pro případ zrušení letu, pokud jeho letadlo vzlétlo, ale bylo ať již z jakéhokoli důvodu následně nuceno se vrátit na letiště odletu a pokud byl tento cestující převeden na jiný let.

Nařízení o poskytování náhrad cestujícím v letecké dopravě¹ stanoví **standardizovaná opatření**, která musí letecké společnosti provést ve vztahu ke svým cestujícím v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letu. Nařízení nicméně uvádí, že se použije, aniž jsou dotčena práva cestujících požadovat další náhrady. Náhrady poskytnuté podle nařízení tak mohou být odečteny od případných dalších náhrad, kterých se mohou cestující domáhat.

V rámci standardizovaných opatření stanovených nařízením pro případ zrušení letu si mohou cestující nechat proplatit náhradu pořizovací ceny letenky nebo si zajistit přeměrování. Nadto jim musí letecká společnost během čekání na další let poskytnout odpovídající péči (například ubytování, možnost stravování a možnost telefonních hovorů). Konečně v případě, že je let zrušen bez předchozího upozornění nebo cestující byli na zrušení předem upozorněni ve velmi krátké lhůtě a nejsou dány mimořádné okolnosti, mají cestující rovněž právo na paušální náhrady, jejichž výše se liší v závislosti na vzdálenosti plánovaného letu.

Souběžně uvádí **Montrealská úmluva**² podmínky, za nichž mohou cestující podávat žaloby směřující k tomu, aby jim **na základě individualizované nápravy** byla dopravci z důvodu zrušení letu poskytnuta náhrada škody s příslušenstvím. Tato úmluva konkrétně omezuje odpovědnost dopravce v případě zrušení na částku 4150 zvláštních práv čerpání [SDR] za každého cestujícího³.

Rodina Pato Rodríguez, rodina López Sousa a R. Manuel Puga Lueiro měli rezervována místa na letu společnosti Air France s odletem z Paříže (Francie) a s příletem do Viga (Španělsko) dne 25. září 2008. Letadlo vzlétlo v plánovaném čase, ale zanedlouho poté se vrátilo na letiště Charles de Gaulle z důvodu technických potíží⁴. Uvedeným sedmi cestujícím byla rezervována místa na jiných letech následujícího dne, ale pouze R. Pugovi Lueirovi byla mezitím nabídnuta leteckou společností pomoc. Rodina Pato Rodríguez byla přeměrována do Porta (Portugalsko) a odtud byla nucena přepravit se do města Vigo, v němž mají bydliště, taxislužbou.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91 (Úř. věst. L 46, s. 1; Zvl. vyd. 07/08, s. 10; oprava v Úř. věst. L 92, 4.4.2009, s. 5).

² Úmluva o sjednocení některých pravidel pro mezinárodní leteckou dopravu uzavřená v Montrealu dne 28. května 1999, podepsaná Evropským společenstvím dne 9. prosince 1999 a schválená jeho jménem rozhodnutím Rady 2011/539/ES ze dne 5. dubna 2001 (Úř. věst. L 194, s. 39; Zvl. vyd. 07/05, s. 491). Tato úmluva je provedena nařízením Rady (ES) č. 2027/97 ze dne 9. října 1997 o odpovědnosti leteckého dopravce při letecké dopravě cestujících a jejich zavazadel (Úř. věst. L 285, s. 1; Zvl. vyd. 07/03, s. 489), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 889/2002 ze dne 13. května 2002 (Úř. věst. L 140, s. 2; Zvl. vyd. 07/06, s. 246).

³ Zvláštními právy čerpání v Montrealské úmluvě se rozumí zvláštní práva čerpání, jak jsou vymezena Mezinárodním měnovým fondem (IMF). Proto je třeba tyto částky třeba přepočíst do národních měn. Ke dni 15. září 2011 odpovídala částka 4 150 SDR částce kolem 4750 eur.

⁴ Španělský soud však ve své předběžné otázce neuvedl, zda letadlo následně s některými cestujícími znovu vzlétlo a dospělo se zpožděním na své místo určení, nebo zda naopak znovu neodlétlo.

Dotyčných sedm cestujících podalo žalobu k soudu směřující k tomu, aby každému z nich byla přiznána částka 250 eur jako náhrada za zrušení letu. Rodina Pato Rodríguez se mimoto domáhá náhrady částky 170 eur vynaložených na přepravu taxislužbou a náhrady nehmotné újmy ve výši 650 eur za každou osobu. Rodina López Sousa se rovněž domáhá náhrady nehmotné újmy ve výši 650 eur za každou osobu, jakož i náhrady nákladů vynaložených na stravování se na letišti a na dodatečný den péče o jejich psa. Rodrigo Manuel Puga Lueiro se domáhá náhrady jemu způsobené nehmotné újmy ve výši 300 eur.

Za těchto souvislostí žádá Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Pontevedra (obchodní soud v Pontevedra, Španělsko), kterému byla věc předložena, Soudní dvůr, aby objasnil, zda lze situaci v projednávané věci považovat za „zrušení“ letu. Nadto klade španělský soud otázku, zda se pojem „další náhrady“, které mohou cestující požadovat, vztahuje na jakýkoli druh škody – včetně nehmotné újmy – a zda tyto náhrady zahrnují rovněž výdaje, které museli cestující vynaložit z důvodu, že letecký dopravce nesplnil své povinnosti pomoci a péče.

Soudní dvůr ve svém dnešním rozsudku zaprvé upřesňuje svůj výklad pojmu „zrušení“ v tom smyslu, že se nevztahuje výlučně na případ, v němž dotčené letadlo vůbec nevzlétne. Tento pojem totiž rovněž zahrnuje případ, v němž letadlo vzlétlo, ale bylo ať už z jakéhokoli důvodu následně nuceno se vrátit na letiště odletu a cestující z uvedeného letadla byli převedeni na jiné lety.

V tomto bodě se Soudní dvůr domnívá, že v důsledku okolnosti, že byl zajištěn vzlet, ale letadlo se následně vrátilo na letiště odletu, aniž dosáhlo místa určení uvedeného v letovém řádu, nelze mít za to, že by se let, tak jak byl původně plánován, uskutečnil.

Nadto Soudní dvůr uvádí, že za účelem přezkumu, zda došlo ke „zrušení“, je nezbytné přihlížet k individuální situaci každého přepravovaného cestujícího, to znamená přezkoumat, zda bylo upuštěno od původního plánu letu v případě dotyčného cestujícího. Za účelem učinění závěru, že byl let zrušen, přitom není nijak nezbytné, aby všichni cestující, kteří si rezervovali místo na původně plánovaném letu, byli přepraveni jiným letem.

Proto v případě, že sedm cestujících, stejně jako v projednávané věci, bylo převedeno na jiné lety plánované na den následující den stanoveného odletu, aby mohli dosáhnout svého cílového místa určení (totiž Viga), Soudní dvůr dospěl k závěru, že „jejich“ původně plánovaný let je třeba kvalifikovat jako „zrušený“.

Zadruhé Soudní dvůr uvádí, že pojem „další náhrady“ umožňuje vnitrostátnímu soudu přiznat náhradu nehmotné újmy způsobené v důsledku porušení smlouvy o letecké přepravě za podmínek stanovených Montrealskou úmluvou nebo vnitrostátním právem.

Soudní dvůr se totiž domnívá, že „další náhrady“ mají doplňovat uplatňování standardizovaných a okamžitých opatření stanovených nařízením č. 261/2004. Tyto „další náhrady“ tudíž cestujícím umožňují domoci se náhrady za celkovou hmotnou i nehmotnou újmu, která jim byla způsobena v důsledku nesplnění smluvních závazků leteckým dopravcem, a to za podmínek a v mezích stanovených Montrealskou úmluvou nebo vnitrostátním právem.

Zatřetí Soudní dvůr dodává, že **pokud dopravce nesplní povinnosti pomoci** (náhrada pořizovací ceny letenky nebo přesměrování na cílové místo určení, převzetí nákladů na přepravu z letiště příletu na původně letiště uvedené v původní rezervaci) a **péče** (výdaje na stravu, ubytování a komunikaci), které pro něj z nařízení vyplývají, je odůvodněné, aby cestující v letecké dopravě měli nárok na náhradu škody. Nicméně v rozsahu, v němž tyto náhrady vyplývají přímo z nařízení, nemohou být považovány za náhrady spadající pod pojem „další“ náhrady.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106